

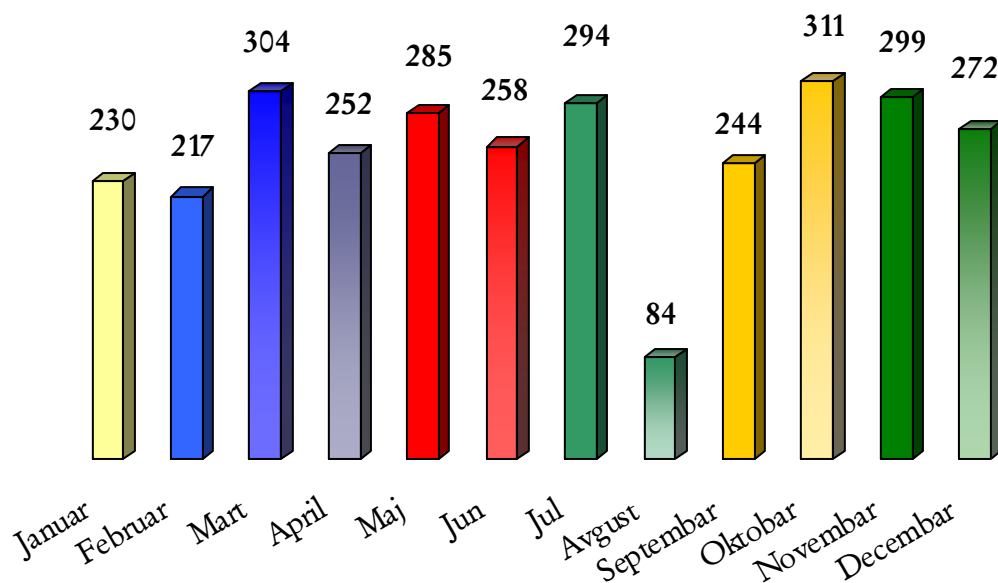
Beograd, Republika Srbija
Tel: +381 11 785 0000, Fax: +381 11 785 0010
E-mail: sos@astra.rs
Web address: www.astra.rs

ASTRA SOS telefon i direktna pomoć žrtvama trgovine ljudima tokom 2012. godine

Od početka rada ASTRA SOS telefona u martu 2002. godine do 31. decembra 2012. godine, primljen je ukupno 17871 poziv koji je uputilo 3086 klijenatkinja/klijenata. Od tog broja, 420 osoba je identifikovano kao žrtve trgovine ljudima.

Tokom 2012. godine, ASTRA je primila 3050 poziva od ukupno 546 klijentkinja/klijenata, od kojih su njih 380 prvi put kontaktirali ASTRU. Broj poziva po mesecima je predstavljen u grafikonu 1.

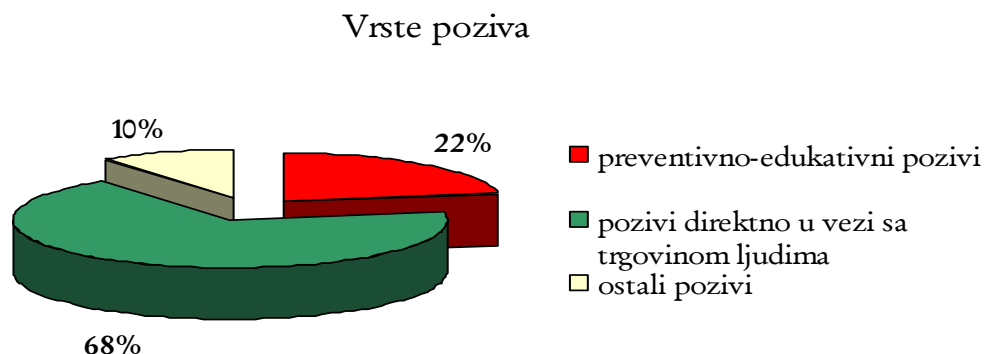
Broj poziva po mesecima u 2012. godini

Grafikon 1

Struktura poziva

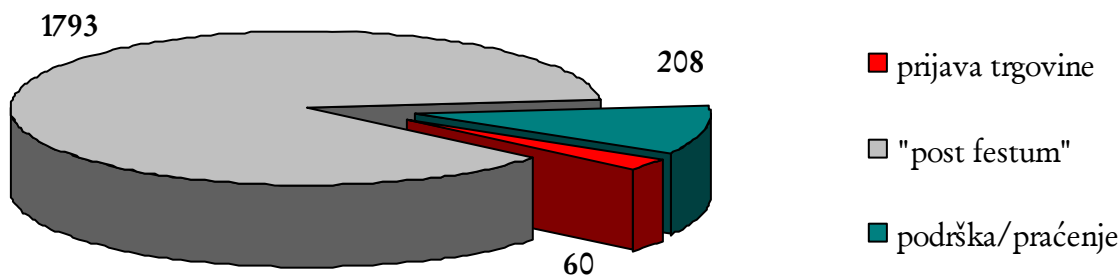
Razlozi poziva koje nam klijenti upućuju putem ASTRA SOS telefona su prikazani u grafikonima 2, 3, 4 i 5.

Grafikon 2

Kao što je prikazano u grafikonu 2, najčešći su pozivi koji su u direktnoj vezi sa trgovinom ljudima. Njihova zastupljenost u ukupnom broju poziva je 2012. godine za 4% veća nego 2011. godine. Naime, u 2012. godini primljeno je 2061 poziv iz ove kategorije, što predstavlja 68% svih poziva. Od 60 SOS poziva koji su se odnosili na prijavu trgovine ljudima ili prijavu žrtve i/ili trgovca, identifikacija žrtve trgovine ljudima je izvršena u 29 slučajeva.

Pozivi u vezi sa trgovinom ljudima

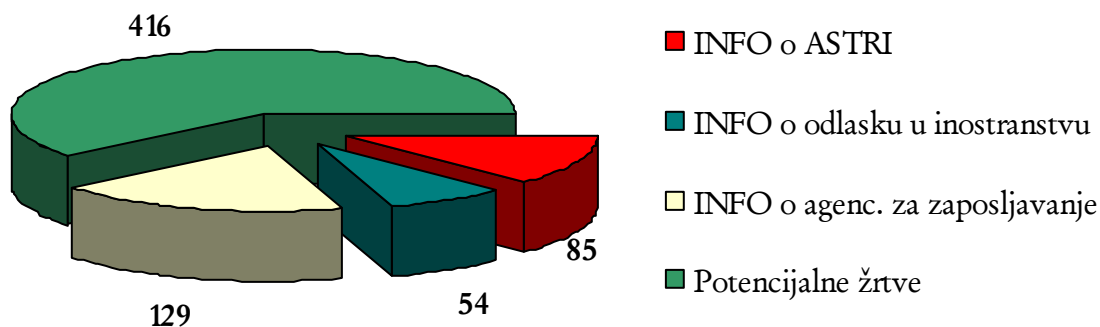

Grafikon 3

U grafikonu 4 su prikazani preventivno-edukativni pozivi – 2012. godine primljeno je 684 takvih poziva (22%). U okviru ove kategorije, najfrekventniji su pozivi u vezi sa potencijalnim žrtvama – klijentima i klijentkinjama koje su u riziku da postanu žrtve jer se nalaze u okruženju trgovaca ili u

poznatim obrascima trgovine ljudima (416). Kao i godinu dana ranije, ovi pozivi čine 61% svih preventivno-edukativnih poziva.

Preventivno-edukativni pozivi

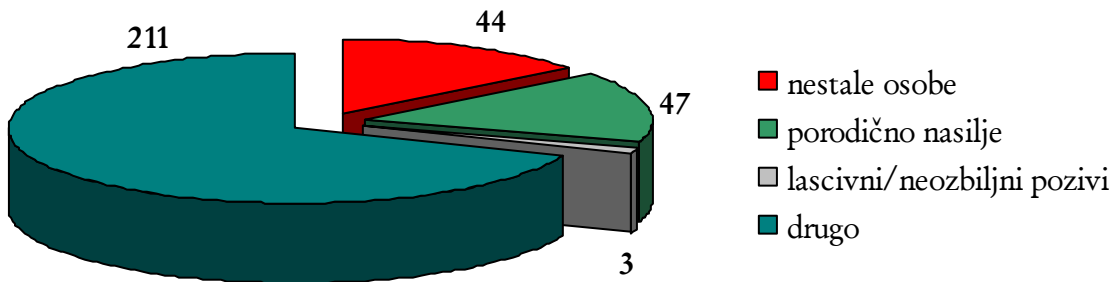

Grafikon 4

Značajan je i broj poziva kojima se ASTRI obraćaju klijentkinje/ti radi informacija o radu agencija za zapošljavanje – 129 (19% od ukupno primljenih poziva iz ove grupe).

Tokom 2012. godine, ASTRA SOS telefon je kontaktiralo 75 osoba radi provere poslovne ponude. Klijentkinje/i ASTRE su bili zainteresovani za saradnju sa 12 agencija za zapošljavanje i 39 firmi koje su nudile poslove u zemlji (7) i inostranstvu (38). Od 12 agencija za zapošljavanje, 3 agencije nisu imale licencu za posredovanje u zapošljavanju, ali su bile registrovane u Agenciji za privredne registre.

Ostali pozivi

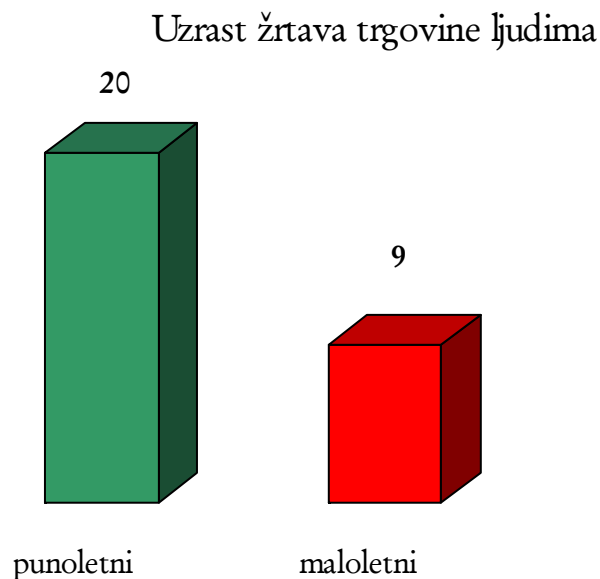
Grafikon 5

U grafikonu 5 su prikazani ostali pozivi – ukupno 305 poziva, tj. 10% svih primljenih poziva u 2012. godini, u okviru koje se kategorija „drugo“ odnosi na pozive koji nisu povezani sa problemom trgovine ljudima već sa drugim problemima i oblicima nasilja.

Žrtve trgovine ljudima

Od marta 2002. godine do decembra 2012. godine, putem ASTRA SOS telefona je identifikovano 420 žrtava trgovine ljudima, od kojih su 326 državljanke/i Republike Srbije. Od ukupnog broja identifikovanih žrtava, njih 153 su deca (36,43%).

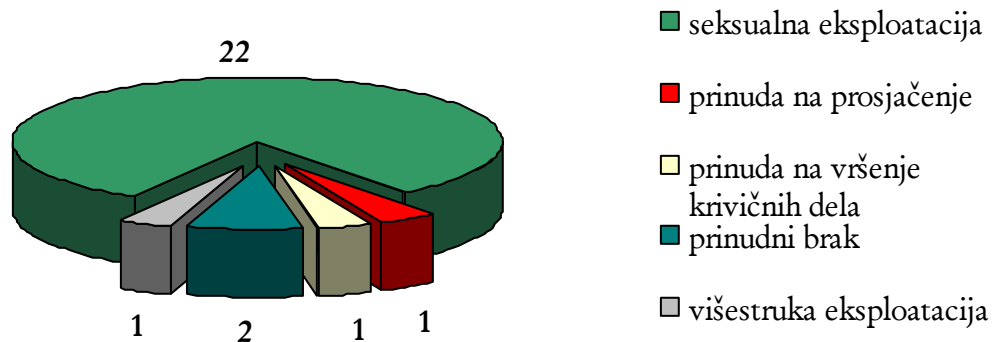
Tokom 2012. godine, 29 osoba je identifikovano kao žrtve trgovine, od kojih su njih 9 (31%) bila deca. Sve novoidentifikovane žrtave su ženskog pola.

Grafikon 6

Najčešći vid eksploatacije kojoj su žrtve bile izložene je seksualna eksploatacija (22). U 2 slučaja je svrha trgovine ljudima bilo sklapanje prinudnog braka, dok je zabeležen po jedan slučaj prinude na prosjačenje i prinude na vršenje krivičnih dela. Jedna osoba je bila paralelno prinuđena na prosjačenje i vršenje krivičnih dela. Za dve osobe nije bilo moguće tačno utvrditi u svrhu koje eksploatacije su vrbovane jer je lanac trgovine prekinut u početnoj fazi.

Vrste eksploatacije

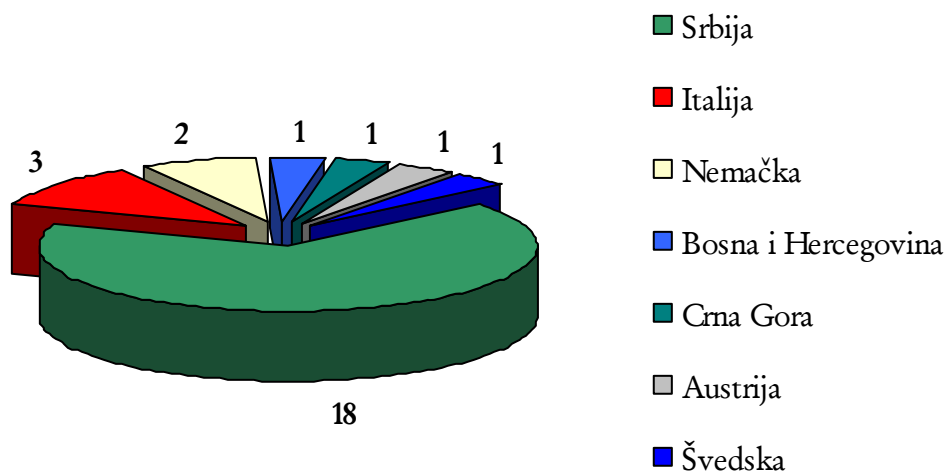
Grafikon 7

Žrtve su najčešće bile uvučene u lanac trgovine ljudima kroz poslovne ponude dobijene od osoba koje su površno poznavale. Po učestalosti slede situacije kada žrtve vrbuje partner/dečk, roditelji, rođaci, a u jednom slučaju je preprodavac narkotika iskoristio zavisnost osobe i uvukao je u lanac trgovine ljudima.

U **dva** slučaja se radilo o stranim državljkama (Bosna i Hercegovina i Ukrajina), dok su ostale žrtve trgovine ljudima (njih **27** tj. **93%**), bile poreklom iz Srbije.

Kada se radi o zemljama destinacija žrtava trgovine ljudima u 2012. godini, kao i prethodnih godina, najčešća destinacija je **Srbija** (18). Konačne destinacije žrtava trgovine ljudima vrbovanih u svrhu seksualne eksploatacije, prinudnog prosjačenja i prinude na vršenje krivičnih dela su bile **Italija** (3) i **Nemačka** (2), a u pojedinačnim slučajevima destinacije **Crna Gora**, **Bosna i Hercegovina**, **Švedska** i **Austrija**.

Destinacije žrtava trgovine ljudima

Grafikon 8

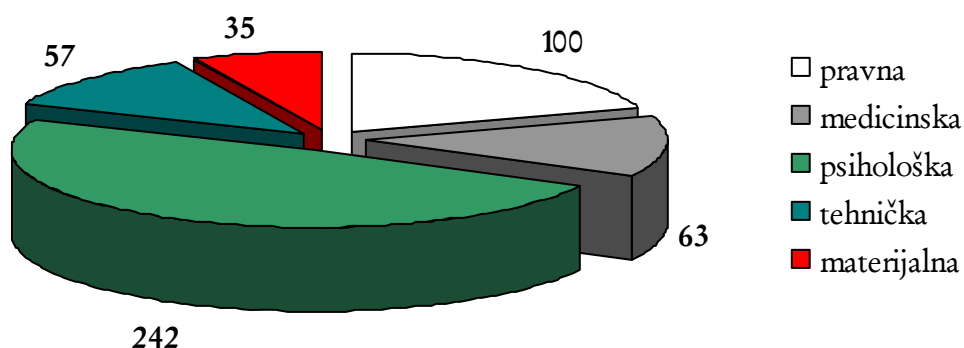
Od 29 identifikovanih žrtava u 2012. godini, 16 su bile poreklom iz Srbije i na teritoriji Srbije su eksploatisane. Srbija je bila zemlja porekla i destinacije za 7 devojčica koje su identifikovane tokom 2012. godine.

Interna trgovina je u 2012. godini zastupljena u 55% identifikovanih slučajeva trgovine ljudima (2011 - 42,5%, 2010 - 51%, 2009 - 42%, 2008- 25%).

Program reintegracije

U toku 2012. godine pruženo je ukupno 497 različitih vrsta pomoći (psihološka, pravna, medicinska, tehnička i materijalna pomoć).

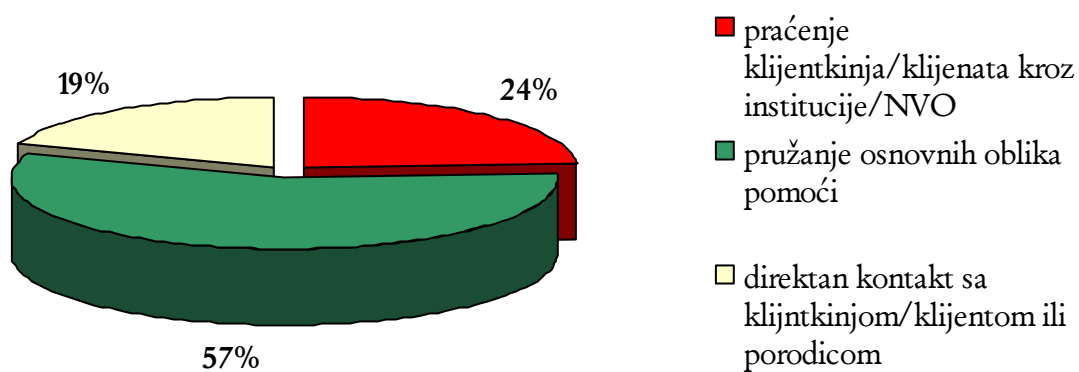
Vrste pomoći

Grafikon 9

Tokom 2012. godine obavljeno je ukupno **149 terenskih akcija**. Najveći broj terenskih akcija je obavljen u cilju pružanja nekog od vidova pomoći (**84**).

Vrste terenskih akcija

Grafikon 10

ASTRA Dnevni centar je zabeležio **1435** poseta tokom 2012. godine. Od **140** klijentkinja/klijenata koji su posećivali Dnevni centar, **68** je redovno učestvovalo u njegovim programima. Od tog broja, nešto više od polovine čine deca (**35**).

U okviru programa Dnevnog centra, realizovana su dva tipa aktivnosti. Jedna grupa je bila usmerena prevenciji različitih oblika nasilja i rešavanju problema koji su, zbog uzrasta klijentkinja/klijenata u Dnevnom centru, najčešće razvojne prirode i u vezi sa periodom adolescencije. Druga velika grupa

aktivnosti je primarno bila fokusirane na direktnu pomoć žrtvama trgovine ljudima tokom procesa oporavka od traume kojoj su bile izložene tokom eksploatacije.

Tokom procesa reintegracije, klijentkinjama/klijentima je pružena podrška najčešće kroz individualni rad, jer se u praksi pokazalo da individualni pristup najviše odgovara osobama koje su preživjele ovu vrstu nasilja. U zavisnosti od njihovih potreba i želja, organizovan je i manji broj grupnih aktivnosti. Psihološka pomoć je pružana u vidu individualnog savetodavnog rada i kroz grupne psihološke radionice.

Pored toga, održane su i radionice na različite teme koje su klijenti prepoznali kao važne, a koje imaju izraženu informativnu komponentu i značajne su za njihovo osnaživanje. Periodično su organizovani edukativni programi koji kroz radioničarsku formu obrađuju teme trgovine ljudima, narkomanije, alkoholizma, polno prenosivih bolesti, vršnjačkog nasilja, predrasuda i stereotipa sa kojima se često susrećemo.

U cilju ekonomskog osnaživanja, klijentima koji su nastavili školovanje obezbeđena je pomoć u vidu pokrivanja troškova školarine i individualnih časova radi pripreme za polaganje ispita. Osobe koje su tražile zaposlenje su dobijale pomoć u procesu traženju posla i mogućnost sticanja novih znanja i kvalifikacija (učenje stranih jezika, savladavanje rada na kompjuteru, sticanje novih praktičnih veština).

U sklopu zabavnog sadržaja Dnevnog centra, redovno su organizovani kreativni programi u ASTRI i brojne rekreativne aktivnosti van prostorija Dnevnog centra: izleti u okolini Beograda i na interesantne lokacije u Srbiji, odlasci u pozorište, bioskop, na koncerte. Klijentima koji su bili zainteresovani za sportske aktivnosti je omogućeno da posećuju teretanu ili da započnu sa fizičkim vežbama koje odgovaraju njihovom senzibilitetu i potrebama.

Sve navedene aktivnosti su samo deo vrlo širokog spektra pomoći koje su tokom 2012. godine obezbeđene žrtvama trgovine ljudima u procesu reintegracije. Zbog individualnog i participativnog pristupa radu sa žrtvama trgovine ljudima, ovaj program ostaje otvoren za sve vrste izmena, dopuna i uvođenje novih, drugačijih metoda i perspektiva.